

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

ה.

עין משפט נר מצוה

א ו מ"י פ"א מהלכות
סנהדרין הלכה ג'
ב ו מ"י פ"ב מהלכות
ע"ז הלכה ד'
ג ו מ"י פ"ג מהלכות
מעשה הקרבנות הלכה
ד ופ"ד מהלכות שגגות
הלכה ו':
ה ו מ"י פ"ד מהלכות
מעשה הקרבנות הלכה
ו' ה"ה שם הלכה ז':
ז ו מ"י פ"ה מהלכות שבת
הלכה ט"ו:
ח ו מ"י פ"ו מהלכות ע"ז
הלכה י"ג שם פ"ז סימן
ב סעף ה':

תורה אור השלם

1. ויאמר אל יהושפט
ותחלף אתי לפלחקה
רבות ולעזר ויאמר
יהושפט אל מלך ישראל
במוני במוך בעמי כעמך
בסוסי בסוסיך.
2. ומלך ישראל
ויהושפט מלך יהודה
שבים איש על פסאו
מלכשים בגדים בגון
פתח שער שמוון וכל
הבניאים מתבאים
לפניהם: מלכים א כב י'
3. והערבים מביאים לו
לחם ויבשר בבקר ולחם
ויבשר בערב ומן הנחל
ישתה: מלכים א יו ו'
4. ותבדד שני שרי מרון
את ערב ואת זבד ויהרגו
את ערב בצור עורב
ואת זבד הרגו בקרב זבד
ויהרגו אל מרון ויאש
ערב וזבד הביאו אל
דעון מעבר לירדן:
שופטים ז כה
5. והאם יצאו גדודים
וישבו מארץ ישראל
נצרה קטנה ותהי לפני
אשת נפתלי:
מלכים ב ה ב'
6. דבר אל בני ישראל
ואמרת אליהם אדם כי
יקריב מכם קרבן לך מן
הבהמה מן הבקר ומן
הצאן תקריבו את
קרבונכם: ויקרא א ב

הנהגת הב"ח

(א) תוס' ד"ה מסע וכו'
וגזילה מקודשת אלתערין
שלא עלתה לגבולות
לשם חובה ומביט לא
נפקא אלא שאין יכול
להקדיש ה"ס:

שיימה מקובצת

(א) הא לא קשיא
ירשא במומר לכל התורה
מציעתא במומר לדבר
אחד: פ' דמשמע הרי אתם
כאומות: א דכתיב איש
מטבית ישראל וגו'
אשר יקריב קרבנו לכל
נדריהם בפרשת: פ' עם
הדומים לבהמה מתוך
יחבת עם: פ' למעוטי
רובע ורובע כדורשי ליה
בב"ק: פ' ומנסך לעבודת
כוכבים: ג"ב נ"א ב"ט'
ומנסך את הדין עורב ע"ז:
פ' אלא לומר דקרבן אמר
התנא: ג"ב נ"א ב"ט'
דקרבנו אמר התנא והיא
לאו קרבנו הוא וכו': פ' ועוד י"ל דתרי שבעין ממכס
לשם חובה דמקרא נדרש לפניו ולאחריו והיינו אדם
וקרבן: ובס"י אחר כחוב נ"א ועי"ל דתרי שבעין ממכס
לשם חובה דמקרא נדרש לפניו ולאחריו והיינו אדם
ונתן טעם לדבר אתא דמריבין מומר לדבר אחד:

על פי הדבור שאני. וא"ת ולמאי דק"ל אדלגה הוי ע"פ הדבור
מקשי דהא אמר רב זשר שנמעלס מן העין אסור לקמן (דף
ה) ויש לומר דזה היה יודע שהיה סומך ע"פ הדבור ללא משל
עוצד כוכבים קא מייתי אבל לא ס"ד שצא הדבור להמיר האסור
שחיות עובדים לחאב:

קרי' זה נערה וקרי' זה קטנה.
צפרק צתאל דסוטה (דף מו):
דריש וערים שהיו מנוערים מן
המנוגות והכא לא שייך למדרש הכי:
דבין נערו. שם מקוש דכתיב
(צד"ה א ב) למורח נערו
ולמעמד גור: עורבניים מבעי
ליה. ואף על גב דכתיב עברים
מזרים ולא כתיב עבריים מזריים
התם ליכא למיעוטי: מכס ולא
כולכם להוציא את המומר. מימה דהא
אילטריך לכדרשין צריס לולב הגוול
(סוכה דף ג.) אי לפני יאוש אדם כי
יקריב מכס אמר רחמנא והאי לאו
לדיה הוא וי"ל דהתם לאו משום
דמיפוק לן מהאי קרא גוול לפני
יאוש דהאי מציתו נפקא כדאמרין
צמרובה (צ"ק דף טו): קרבנו ולא
הגוול לימת אילמא לפני יאוש ל"ל
קרא כלומר וי יכול להקדיש צימו
אמר רחמנא ולא מייתי התם קרא
דכי יקריב ואלא לומר דקרבן אמר
רחמנא והאי לאו קרבן הוא שאין
ציוו להקדישו לפני יאוש ועוד י"ל
דמתי שמעיין ממכס וגזילה
מקודשת אילטריך (ב) ומציתו לאו
נפקא אלא שנת עלתה לשם מובה:
כדי שיהוו בהם בתשובה. לאו
טעמא דקרא קא דריש אלא נתן טעם
לדבר שדמדינין מהא מומר' לדבר
אחד טפי ממומר לכל התורה כולה ולא
מוקמינן קרא צמילמא אחרימי וקאמר
למומר לדבר אחד צקל יחזור צתשובה
ולכן מקבלין מהא כדי שיחזרו:

ממס
המורה עבודת כוכבים שכל הכופר בה כמודה בכל התורה כולה אלא מומר
לאותו דבר וכדכתיב מיתבי' מכס' ולא כולכם להוציא את המומר מכם בכס
חלקתי ולא באומות מן הבהמה להביא בני אדם שדומים לבהמה מכאן
אמרו מקבלין קרבנות ממושעי ישראל כדי שיחזרו בהן בתשובה חוץ
מן המומר ומנסך את היין ומחלל שבתות בפרהסיא הא גופא קשיא
אמרת מכם ולא כולכם להוציא את המומר והדר תני מקבלין קרבנות
ממושעי ישראל הא לא קשיא רישא פ' מומר לכל התורה כולה מציעתא מומר
לדבר אחד אימא סיפא חוץ מן המומר ומנסך את היין ומחלל שבת בפרהסיא
האי מומר היכי דמי אי מומר לכל התורה כולה היינו רישא ואי מומר לדבר
אחד קשיא מציעתא אלא לאו והכי קאמר חוץ מן המומר לנסך את היין ולחלל
שבתות בפרהסיא יאלמא מומר לעבודת כוכבים הוא מומר לכל התורה
כולה ותיובתא דרב ענן תיובתא והא מהכא נפקא מהתם בנפא

ממס
האי צמילמא מביא ליה העורבים מביאין לו לחם. כלומר סייעתא לרב
ענן דאמר מומר ל"ל האו מומר לכל התורה דכתיב והעורבים: אלא על פי דיבור שאני.
כלומר גורת הקב"ה הוא לרב
דבר זה במקום אחר אימא לך מומר לדבר אחד הוא מומר לכל התורה כולה: חמורה ע"ז
שכל הכופר בה כמודה בכל
התורה כולה דכתיב ועשה אחת מכל מצות' איוויה מצוה ששוקלה ככל המצות
היא אומר ע"ז: מיתבי' מכס ולא
כולם להוציא וכו' אדם כי יקריב מכם קרבן לך בכס חלקתי ולא באומות כלומר

לא הוה מפליג נפשיה מניה. לא היה יושפט נזהר ונצל ממנו
משום חשד כלל אלמא אע"ג דמומרי' לעבודת כוכבים היה לא היה
מומר לכל התורה כולה: כעמי כעמך. דמשמע הרי יאוש
כמותו דסומכין עליהו: כסוסי כסוסיך ה"ל דלענין אסור והימר
קאמר אלא על כרחך לענין המלמטה
קאמר ליה: בגורין. כי גורן היו
יושבים צחיצה וצריעות וצאלגודה
א' כסנהדרין שאין חושדן זה את זה:
שיהו רואין זה את זה. להיות שומעין
איש את חבריו ומתווכחין זה עם זה
עד שתאל הוראה כהלכה שאילו היו
יושבין כסורה שלא צעגולה אין צני
לחש כסורה רואין צני סוף שורמו
וכעגולה שלימה לא היו יושבין כדי
שיחא מקוש לנאלת ולנא: מסייע
ליה. לרצ ענן: על פי הדבור שאני.
שהקטני נערה לפי שעה דכתיב
(מלכים א י') ואת העורבים צויתי
שם לכללך: ואפרמי מילמא כו'.
צממיה: ודלמא על שם מקומן.
שהיו מזכור עורב: מי לא כתיב שאלם
נקרא על שם מקומו ואפילו יחיד ואף
ע"פ שאין מדבר בכל אנשי המקוש
כגון פלמתיס גצנוים אלא צאיש אחד
דכתיב נערה קטנה: וקאיש לן קרי
לה נערה. דהציאה צ' שערות וקרי
לה קטנה דמשמע שלא הציאה שמי
שערות: וא"ר פדס. האי נערה לאו
נערה ממס אלא על שם מקומה דמן
נערו. וה"ל אע"ג דלאו בכל צני
המקוש קאמר שהיה ודאי לכולן לא
גילה שהיה נצחא הנה מ"מ ארכל
למימר דמתי גברי הוו וקראן על
שם מקומן ואין מוכיר שמס: עורביים
מצעי ליה. דלא חתי למטעי צבורים
ממס: ישראל מעליה הוא. דלגוס
הוא: אי נימא מומר לדבר אחד.
לאחד מכל המצות לאשמעיין דלא
הוה מומר לכל התורה כולה: של
כפולר כה נמודה צל התורה.

דכתיב (במדבר טו) וכי תשגו ולא
תעשו את כל המצות האלה וגו' וילפינן
צהריות (דף ט) דעבודת כוכבים
מיירי: מומר לאוסו דבר. לשמיטה
ולתיאבון ואילטריך לאשמעיין דלא
מימא כיון דרש ציה כהימירא דמי
ליה אלא ודאי כהימירא דמי ליה
ולתיאבון הוא דעבר עליה וכי מומנין
ליה סכין לא שציק הימירא ואכיל
איסורא: ממס. אדם כי יקריב מכס
קרבן וגבי נדר או נדבה כתיב דהא
כי יקריב משמע כשירצו להקריב:
להוילא המומר. שאין מקבלין נדבמו:
מכס צניס חילקסי. כלומר מדכתיב
האי צמילמא מביא ליה העורבים וכל
דכתיב איש איש לרבות העובדי כוכבים
שדריס נדרים ונדבות כשריין מציאין ולא המומריין ולא צאומות שכולן מתנדבין ומקבלין מהס:
זעם הדומה לבהמה. שאין מקיימין את המצות: מן דכתיב גצי צהמה למעוטי רוצע ונרצע יאחכי דריש ליה צצצא קמא
(דף מ) וצבורות (דף מה). וצתמורה (דף נה). ולקמן מפרש לה ואיל: ומנסך את היין. לעבודת כוכבים: אי מומר לדבר אחד קשיא מליעפא.
דקתי מקבלין אסיפא: אלא לאו ה"ק. מקבלין קרבנות ממושעי ישראל צמורא לדבר אחד חוץ מן המומר לנסך את היין ולחלל שבתות דהני חמירי
אלמא מומר לעבודת כוכבים כמומר לכל התורה כולה דמי. האי תנא חמירא ליה שנת עבודת כוכבים דהעוצד עבודת כוכבים כופר בצקציה
והמחלל שבת כופר במעשיו ומעיד שקר שלא שנת הקב"ה צמעשה צראשית: והא שנת נפקא מהסם נפקא. דאין מקבלין קרבן מן המומריין:

דלאו עע"ז הוו: אלא
מעשה כסוסי כסוסיך
נמי מן דלא הוו מפליג
סוסי דיהושפט כסוסי
דחאב. הכא נמי מצי
הורא עליו ועילוי עמי
התור עליו ועילוי עמי
ואחאב מלך ישראל כו'. דלא הוה מפליג נפשיה מניה: נימא מסייעא ליה העורבים מביאין לו לחם. כלומר סייעתא לרב
ענן דאמר מומר ל"ל האו מומר לכל התורה דכתיב והעורבים: אלא על פי דיבור שאני.
כלומר גורת הקב"ה הוא לרב
דבר זה במקום אחר אימא לך מומר לדבר אחד הוא מומר לכל התורה כולה: חמורה ע"ז
שכל הכופר בה כמודה בכל
התורה כולה דכתיב ועשה אחת מכל מצות' איוויה מצוה ששוקלה ככל המצות
היא אומר ע"ז: מיתבי' מכס ולא
כולם להוציא וכו' אדם כי יקריב מכם קרבן לך בכס חלקתי ולא באומות כלומר